

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 4P/1/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3520200006
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Búliková
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2020:3520200006.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom sudkyňou Mgr. Alenou Búlikovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého S.Á. Ö., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, dieťa matky K. W., rod. Š., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XXX, štátny občan SR a otca X. Ö., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I.U., W.U. XXXX/XX, t.č. ÚVV a ÚVTOS K., štátny občan SR, o návrhu otca na zníženie vyživovacej povinnosti, takto

rozhodol:

I. Súd návrh otca maloletého na zníženie vyživovacej povinnosti **z a m i e t a**.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec maloletého sa návrhom zo dňa 02.01.2020 domáhal zníženia vyživovacej povinnosti k maloletému S. Ö., nar. XX.XX.XXXX, zo sumy 115 Eur mesačne na sumu 30 Eur mesačne.

2. Dôvodil tým, že dňa 20.09.2019 bol Okresným súdom Topoľčany vzatý do väzby, čím prišiel o zamestnanie a plat, preto už nie je schopný uhrádzať maloletému výživné stanovené rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 11P/29/2018-41. Výživné žiadal znížiť do doby, než bude môcť opäť pracovať, nakoľko sa chce vyhnúť zadlženiu.

3. Súd na pojednávaní dňa 06.03.2020 /na ktoré sa riadne predvolaní rodičia nedostavili/ vykonal dokazovanie oboznámením správy kolízneho opatrovníka, dožiadaním Okresného súdu Topoľčany v trestnej veci otca maloletého sp. zn. 3T/22/2019, lustráciami v súdu dostupných registroch - Registri obyvateľov SR, Sociálnej poisťovni, Zboru väzenskej a justičnej stráže, Generálnej prokuratúry SR, registra trestov GP SR a zistil nasledovný stav veci:

4. Vyživovacia povinnosť otca maloletých detí k maloletému S. Ö., nar. XX.XX.XXXX, bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 11P/29/2018-41 zo dňa 11.06.2019, právoplatným a vykonateľným dňa 31.07.2019, ktorým bol otec zaviazaný prispievať na výživu maloletého S. sumou 100 Eur mesačne, s tým, že nedoplatok na výživnom vo výške 255 Eur bol zaviazaný splácať v mesačných splátkach po 15 Eur mesačne.

5. Dňa 21.09.2019 bolo otcovi maloletého vznesené obvinenie pre úmyselný trestný čin - prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona v súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona, pričom otec je stíhaný väzobne.

6. Okresný súd Topoľčany otca maloletého zatiaľ neprávoplatne odsúdil rozsudkom č.k. 3T/22/2019-235 zo dňa 12.02.2020 k nepodmienečnému úhrnnému trestu odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov.

Zároveň otcovi uložil ochranné ústavné protialkoholické liečenie. Otec maloletého bol v minulosti viackrát súdne trestaný, pričom mu už bolo uložené ochranné protialkoholické liečenie.

7. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplynulo, že matka maloletého S. je vydatá a s manželom má ďalšie 3 maloleté deti vo veku 2-5 rokov. Matka je toho času na rodičovskej dovolenke s 2 ročným synom a jej príjem predstavuje len rodičovský príspevok vo výške 270 Eur a prídavky na deti vo výške 99,80 Eur. Jej manžel je zamestnaný ako skladník s priemerným príjmom cca 800 Eur. Celá rodina žije vo veľmi skromných podmienkach v rodinnom dome v V., kde majú k dispozícii samostatnú izbu s chodbičkou. Ich mesačné náklady na bývanie predstavujú cca 185 Eur (elektrina 150 Eur, voda 15 Eur, TV digi 20 Eur). Okrem toho majú náklady na stravu a hygienické potreby (vr. plienok) vo výške cca 300 Eur. Matka uviedla, že otec maloletého S. v minulosti neplatil výživné pravidelne, pričom maloletého v podstate živi jej terajší manžel zo svojho príjmu, hoci nie je jeho biologickým otcom.

8. Podľa § 62 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

9. Podľa § 62 ods. 2 zák. o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

10. Podľa § 75 ods. 1 zák. o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

11. Podľa § 78 ods. 1, 3 zák. o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

12. Na základe vykonaného dokazovania, súd vyhodnotil návrh otca maloletého v celom rozsahu ako nedôvodný, a to z nasledovných dôvodov.

13. Súdna prax konštantne zastáva právny názor, že keď sa otec maloletého dieťaťa povinný platiť na výživné dopustil úmyselného protiprávneho konania majúceho znaky trestnej činnosti, za ktoré bol vzatý do väzby a následne mu bol súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, pri výkone ktorého došlo k poklesu alebo až strate jeho príjmov, nemôže byť na úkor maloletého dieťaťa. Táto skutočnosť nie je dôvodom, pre ktorý by sa nemal uplatniť princíp potenciality príjmov, v zmysle ktorého súd neprihliada len na skutočné príjmy osoby povinnej platiť výživné, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jej potencialných príjmov, to znamená príjmov, ktoré mohla mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/236/2018)

14. K zníženiu vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu, u ktorého v súvislosti s rastom a vývojom prirodzene dochádza k nárastu odôvodnených životných potrieb, je možné pristúpiť len v naozaj výnimočných prípadoch, kedy na strane povinného rodiča nastanú také okolnosti, ktoré mu objektívne bránia plniť si vyživovaciu povinnosť v stanovenom rozsahu. Takáto situácia však v prejednávanej veci zistená nebola.

15. Skutočnosť, že otec maloletého sa dopustil úmyselného konania majúceho znaky trestného činu (ublíženia na zdraví a výtržníctva), v dôsledku čoho bol vzatý do väzby, v žiadnom prípade nemožno hodnotiť ako okolnosť, odôvodňujúcu zníženie vyživovacej povinnosti otca k maloletému S..

16. Otec miesto riadneho plnenia vyživovacej povinnosti k maloletému S., nadmerne požíva alkoholické nápoje, pod vplyvom ktorých sa opakovane dopúšťa trestnej činnosti. V dôsledku toho je momentálne väzobne stíhaný, za čo si však otec môže len a len sám. Táto skutočnosť v žiadnom prípade nemôže byť na ujmu maloletému dieťaťu.

17. Maloletý S., ktorý má t.č. X rokov, je ešte plne odkázaný na svojich rodičov, pokiaľ ide o zabezpečenie jeho materiálnych a iných potrieb. Matka má okrem S. ďalšie 3 deti v útlom veku, o ktoré je potrebné sa starať, teda objektívne nemá možnosť dosahovať vyšší príjem. Matkin manžel nemá právnu povinnosť zabezpečovať výživu maloletého S. a slúži mu len ku cti, že so zabezpečením materiálnych potrieb maloletého matke pomáha.

18. Zníženie vyživovacej povinnosti otca k maloletému S. by zákonite viedlo k zníženiu už aj tak nízkej životnej úrovne maloletého, pričom maloletý S. nesmie byť poškodený nezodpovednosťou vlastného otca. Otec preto musí v plnom rozsahu znášať následky svojho konania, k čomu sa pridruží aj obtiažnejšie plnenie vyživovacej povinnosti k maloletému. Na túto skutočnosť mal však otec myslieť skôr, než sa opil a spáchal trestný čin, za ktorý je dnes vo väzbe možno očakávať, že skončí vo výkone trestu odňatia slobody.

19. Z uvedených dôvodov súd nemal inú možnosť, než návrh otca na zníženie výživného v celom rozsahu, ako nedôvodný, zamietnuť.

20. Podľa § 52 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (CMP), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

21. V danej veci súd v zmysle § 58 v spojení s § 52 CMP rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia a to na Okresný súd Nové Mesto nad Váhom (trojmo). O odvolaní bude rozhodovať Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie v zmysle § 365 ods.1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods.1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Exekúciu na peňažnú povinnosť (výživné) vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).